

Umowa o dofinansowanie Nr.....
w ramach działania 5.1
Wspieranie rozwoju powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym
osi priorytetowej 5. Dyfuzja innowacji
Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007 – 2013
Faza rozwoju z/bez Uczestnika

zawarta pomiędzy Stronami:

Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości działającą na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 275, z późn. zm.) z siedzibą w Warszawie (kod pocztowy 00-834), ul. Pańska 81/83, NIP 526-25-01-444, REGON 017181095, zwaną dalej „Instytucją Wdrażającą/Instytucją Pośredniczącą II stopnia”,
reprezentowaną przez

(imię, nazwisko, pełniona funkcja)

a

(nazwa i forma prawna Beneficjenta)²

¹ Prezesa lub pełnomocnika ustanowionego przez Prezesa (art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 275 ze zm.).

² Komparycja w zależności od formy prawnej Beneficjenta:

SPÓŁKA AKCYJNA (S.A.) I SPÓŁKA KOMANDYTOWO-AKCYJNA (S.K.A.)

..... Spółka Akcyjna z siedzibą w (kod pocztowy), przy ulicy wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, pod nr KRS, o kapitale zakładowym w wysokości zł, wpłaconym w wysokości, NIP, REGON,

SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ (sp. z o.o. lub spółka z o.o.)

..... Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w (kod pocztowy), przy ulicy, wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, pod nr KRS, o kapitale zakładowym w wysokości zł, NIP, REGON,

SPÓŁKI OSOBOWE: SPÓŁKA JAWNA (sp.j.), SPÓŁKA KOMANDYTOWA (sp.k.), SPÓŁKA PARTNERSKA (sp.p.)

..... Spółka Jawna z siedzibą w (kod pocztowy), przy ulicy, wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, pod nr KRS, NIP, REGON,

STOWARZYSZENIA, INNE ORGANIZACJE SPOŁECZNE I ZAWODOWE, FUNDACJE ORAZ PUBLICZNE ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ WPISANE DO KRS

..... z siedzibą w (kod pocztowy), przy ulicy, wpisana do Rejestru Stowarzyszeń/Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, pod nr KRS, NIP, REGON,

PUBLICZNE UCZELNIE WYŻSZE

..... z siedzibą w (kod pocztowy), przy ulicy, utworzona na podstawie ustawy/rozporządzenia z dnia (Dz. U.), NIP, REGON,

NIEPUBLICZNE UCZELNIE WYŻSZE

..... z siedzibą w (kod pocztowy), przy ulicy, wpisana do rejestru uczelni niepublicznych i związków uczelni niepublicznych prowadzonego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, pod numerem, NIP, REGON,

SPÓŁDZIELNIE

Spółdzielnia z siedzibą w (kod pocztowy), przy ulicy, wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd

zwanym/zwaną dalej „Beneficjentem”, reprezentowanym/ reprezentowaną przez

.....
(imię i nazwisko, pełniona funkcja)

na podstawie³ z dnia, którego kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem stanowi **załącznik nr 1** do Umowy,
zwana „Umową”

Działając na podstawie art. 6b ust. 8 i 9 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 275, z późn. zm.) oraz przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 7 kwietnia 2008 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013 (Dz. U. Nr 68, poz. 414, z późn. zm.), zwanego dalej „Rozporządzeniem”, które stanowi program pomocowy o numerze referencyjnym X325/2009, oraz mając na uwadze przepisy innych aktów prawa polskiego i wspólnotowego, w tym:

- 1) rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 *Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1783/1999* (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006 r., str.1, z późn. zm.);
- 2) rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. *ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999* (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006 r., str. 25, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem 1083/2006”;
- 3) rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. *ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego* (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006 r., str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem 1828/2006”;
- 4) ustawę z 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o finansach publicznych”;
- 5) ustawę z dnia 6 grudnia 2009 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.), zwaną dalej „Ustawą”;
- 6) ustawę z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.);
- 7) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2009 r. *w sprawie płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz przekazywania informacji dotyczących tych płatności* (Dz. U. Nr 220, poz. 1726), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie płatności”;
- 8) rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 18 grudnia 2009 r. *w sprawie warunków i trybu udzielania i rozliczania zaliczek oraz zakresu i terminów składania*

Rejonowy, pod nr KRS, NIP, REGON

³ Należy wpisać pełnomocnictwo, upoważnienie lub inny dokument, z którego wynika umocowanie do działania w imieniu i na rzecz Beneficjenta.

- wniosków o płatność w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. Nr 223, 1786), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie zaliczek”;
- 9) Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka, 2007 - 2013, przyjęty przez Komisję Europejską w porozumieniu z Rzeczypospolitą Polską w dniu 2 października 2007 r. oraz przez Radę Ministrów w dniu 30 października 2007 r.;
 - 10) Szczegółowy opis priorytetów Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013
 - 11) **ustawę o rachunkowości z dnia z dnia 29 września 1994 r. (Dz.U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.)**
 - 12) **ustawę prawo zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz.U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759 z późn. zm.)**
 - 13) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie i rybołówstwie (Dz. U. Nr 53 poz. 312, z późn. zm.),
 - 14) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U. Nr 53 poz. 311).

Strony uzgadniają, co następuje:

§ 1. Definicje

Ilekroć w Umowie mowa jest o:

- 1) **Beneficjencie** – należy przez to rozumieć osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, realizującą projekty finansowane z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych na podstawie Umowy;
- 2) **dotacji celowej** – należy przez to rozumieć część dofinansowania w wysokości odpowiadającej wkładowi krajowemu, o której mowa w art. 127 ust. 2 pkt 5 ustawy o finansach publicznych;
- 3) **płatności ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** – należy przez to rozumieć część dofinansowania w wysokości odpowiadającej wkładowi środków europejskich, o których mowa w art. 186 pkt 2 ustawy o finansach publicznych;
- 4) **dofinansowaniu** – należy przez to rozumieć wartość wsparcia udzielonego Beneficjentowi ze środków publicznych w formie dotacji celowej oraz płatności ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach niniejszej Umowy;
- 5) **Instytucji Audytowej (IA)** - należy przez to rozumieć Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, który odpowiada za zapewnienie prowadzenia audytów w celu weryfikacji skutecznego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli PO IG oraz audytów operacji;
- 6) **Instytucji Certyfikującej (IC)** - należy przez to rozumieć ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, którego zadania w tym zakresie wykonuje komórka organizacyjna w urzędzie obsługującym tego ministra, odpowiedzialna za realizację zadań w zakresie certyfikacji, wskazana w *Szczegółowym opisie priorytetów Programu Operacyjnego*

- 7) **Institucji Zarządzającej (IZ)** - należy przez to rozumieć ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, którego zadania w tym zakresie wykonuje komórka organizacyjna w urzędzie obsługującym tego ministra, odpowiedzialna za przygotowanie i realizację programu operacyjnego wskazana w *Szczegółowym opisie priorytetów Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007 - 2013;*
- 8) **Institucji Pośredniczącej (IP)** - należy przez to rozumieć ministra właściwego do spraw gospodarki, którego zadania w tym zakresie wykonuje właściwa komórka organizacyjna w urzędzie obsługującym tego ministra, wskazana w *Szczegółowym opisie priorytetów Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007 - 2013;*
- 9) **Institucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia (IW/IP II stopnia)** – należy przez to rozumieć Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, której na podstawie umowy zawartej z Instytucją Pośredniczącą została powierzona, w ramach działania 5.1 PO IG realizacja zadań odnoszących się bezpośrednio do Beneficjentów;
- 10) **Płatniku** - należy przez to rozumieć Bank Gospodarstwa Krajowego, który na podstawie wystawionego przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia zlecenia płatności, przekazuje płatności ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
- 11) **nieprawidłowości** – należy przez to rozumieć jakiegokolwiek naruszenie przepisu prawa krajowego lub wspólnotowego, wynikające z działania lub zaniechania Beneficjenta, które mogło narazić lub naraziło na szkodę środki publiczne poprzez dofinansowanie nieuzasadnionego wydatku;
- 12) **okresie kwalifikowalności wydatków** - należy przez to rozumieć okres, w którym mogą być ponoszone wydatki kwalifikujące się do objęcia wsparciem i w którym realizowany jest zakres rzeczowy i finansowy Projektu;
- 13) **Projekcie** – należy przez to rozumieć przedsięwzięcie realizowane w ramach działania 5.1 PO IG będące przedmiotem Umowy;
- 14) **PO IG/Programie** – należy przez to rozumieć Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013;
- 15) **rachunku bankowym Beneficjenta** - należy przez to rozumieć rachunek bankowy wskazany w § 4 ust.12, na który będzie przekazywane dofinansowanie lub inny rachunek służący dla potrzeb wykonywania Umowy;
- 16) **zleceniu płatności** - należy przez to rozumieć dokument wystawiony zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu w sprawie płatności;
- 17) **sile wyższej** – należy przez to rozumieć zdarzenie bądź połączenie zdarzeń niezależnych od Beneficjenta, które zasadniczo utrudniają wykonywanie jego zobowiązań wynikających z Umowy, których Beneficjent nie mógł przewidzieć oraz którym nie mógł zapobiec, ani ich przewyciężyć poprzez działanie z należytą starannością;
- 18) **środkach publicznych** – należy przez to rozumieć środki, o których mowa w art. 5 ust. 1

ustawy o finansach publicznych;

- 19) **Uczestniku** – należy przez to rozumieć podmiot wskazany we wniosku o dofinansowanie, z którym Beneficjent realizuje Projekt zgodnie z § 28c ust. 6 lub § 29 ust. 11 Rozporządzenia, na zasadach określonych w niniejszej Umowie oraz umowie/porozumieniu powiązania kooperacyjnego, i który jest uprawniony do ponoszenia wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem.⁴
- 20) **wkładzie własnym Beneficjenta** – należy przez to rozumieć środki finansowe i nakłady zabezpieczone przez Beneficjenta w kwocie niezbędnej do uzupełnienia dofinansowania Projektu i pełnej jego realizacji, pochodzące z innych źródeł niż pomoc publiczna lub wsparcie ze środków publicznych;
- 21) **wniosku o dofinansowanie** – należy przez to rozumieć wniosek złożony przez Beneficjenta w trakcie ubiegania się o dofinansowanie, zatwierdzony do dofinansowania, którego kopia stanowi **załącznik nr 2** do Umowy;
- 22) **wniosku o płatność** – należy przez to rozumieć wniosek Beneficjenta o płatność sporządzony według wzoru określonego przez Instytucję Zarządzającą;
- 23) **wydatkach kwalifikujących się do objęcia wsparciem** - należy przez to rozumieć wydatki lub koszty poniesione przez Beneficjenta wskazane w niniejszej Umowie oraz zgodne z katalogiem wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem określonym w Rozporządzeniu, faktycznie poniesione i udokumentowane, bezpośrednio związane z Projektem i niezbędne do jego realizacji;
- 24) **wykonawcy** – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, która złożyła Beneficjentowi ofertę i zawarła z Beneficjentem umowę związaną z realizacją Projektu;
- 25) **zakończeniu realizacji Projektu** – należy przez to rozumieć dzień złożenia w Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia wniosku o płatność końcową.

§ 2. Przedmiot Umowy

1. Przedmiotem Umowy jest udzielenie Beneficjentowi przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia dofinansowania na realizację Projektu „.....” w ramach PO IG. Umowa określa wzajemne prawa i obowiązki Stron Umowy związane z realizacją Projektu w zakresie zarządzania, rozliczania, monitorowania, sprawozdawczości i kontroli, a także w zakresie informacji i promocji.
2. Beneficjent zobowiązuje się do zrealizowania Projektu w pełnym zakresie określonym w Harmonogramie rzeczowo-finansowym Projektu, stanowiącym załącznik do wniosku o

⁴ Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

dofinansowanie, w okresie kwalifikowalności wydatków wskazanym w § 5 ust. 3, z należytą starannością, zgodnie z:

- 1) Umową i jej załącznikami, w szczególności z opisem zawartym we wniosku o dofinansowanie wraz z załącznikami, stanowiącym **załącznik nr 2** do Umowy;
 - 2) obowiązującymi przepisami prawa krajowego i wspólnotowego, w szczególności z zasadami polityk wspólnotowych, które są dla niego wiążące, w tym przepisami dotyczącymi konkurencji, udzielania zamówień publicznych, pomocy publicznej, ochrony środowiska oraz równouprawnienia kobiet i mężczyzn;
 - 3) wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego, wydanymi w trybie art. 35 ust. 3 – 7 Ustawy w zakresie, w którym jego dotyczą, obowiązującymi na dzień dokonania odpowiedniej czynności, z zastrzeżeniem pkt 4;
 - 4) wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO IG, 2007-2013, w wersji obowiązującej w chwili ogłoszenia naboru. W przypadku zmian tych wytycznych na korzyść Beneficjenta jest on uprawniony do powoływania się na zmiany wytycznych obowiązujące na dzień dokonywania odpowiedniej czynności lub operacji związanej z realizacją Projektu.. Treść wytycznych oraz ich zmiany są publicznie dostępne na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju Regionalnego⁵. O miejscu publikacji wytycznych, ich zmian oraz terminie, od którego wytyczne lub ich zmiany powinny być stosowane, Minister Rozwoju Regionalnego informuje w komunikacie zamieszczonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.
3. Strony zobowiązują się do udzielania pisemnych odpowiedzi na wszelkie wzajemne zapytania i wystąpienia dotyczące realizacji Umowy w terminach określonych przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia.
 4. Beneficjent zobowiązany jest do przekazywania Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia lub podmiotom przez nią upoważnionym, na każde ich wezwanie, informacji i wyjaśnień, zgodnie z § 14 ust. 3, z tytułu realizacji Projektu, w tym także do przedkładania dokumentów lub ich poświadczonych kopii, włączając w to wszystkie faktury i wyciągi bankowe dotyczące wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania.
 5. Beneficjent zobowiązuje się w okresie kwalifikowalności wydatków, o którym mowa w § 5 ust. 3 oraz do dnia zakończenia okresu trwałości efektów realizacji Projektu, o którym mowa w § 7 ust. 2, a także do dnia zwrotu kwoty, o której mowa w § 13 ust. 10, do nie przenoszenia, bez uprzedniej zgody Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia, na inny podmiot praw i obowiązków wynikających z Umowy.
 6. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w związku z realizacją Projektu, *w szczególności Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia nie ponosi odpowiedzialności za działania lub zaniechania Beneficjenta wobec Uczestnika.*³
 7. Beneficjent zobowiązany jest do przestrzegania przepisów dotyczących poziomów intensywności pomocy publicznej przy korzystaniu podczas realizacji Projektu ze środków stanowiących pomoc publiczną.
 8. W przypadku, gdy Projekt uwzględnia przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko lub na obszar/potencjalny obszar Natura 2000, oraz dla przedsięwzięcia przeprowadzana była ponowna ocena oddziaływania na środowisko, Beneficjent zobowiązany jest do dostarczenia najpóźniej wraz z pierwszym wnioskiem o płatność, pozwolenia na budowę wraz z pełną, wymienioną w Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego *w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla*

⁵ www.mrr.gov.pl

³ Należy wykreślić od słowa „w szczególności”, w przypadku braku Uczestników.

przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych dokumentacją oddziaływania projektu na środowisko zgromadzoną w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko, sporządzoną zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z zastrzeżeniem art. 153 tej ustawy, pod rygorem wypowiedzenia Umowy ze skutkiem natychmiastowym. Treść Wytycznych jest publicznie dostępna na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Dofinansowanie będzie wypłacone pod warunkiem, że przedstawiona dokumentacja oddziaływania projektu na środowisko spełnia wymagania określone w ww. ustawie i ww. wytycznych. O miejscu publikacji, zmianie oraz terminie, od którego Wytyczne lub ich zmiany powinny być stosowane, Minister Rozwoju Regionalnego informuje w komunikacie zamieszczonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. W przypadku, jeżeli pomiędzy wejścia w życie Umowy a dniem złożenia pierwszego wniosku o płatność, z zastrzeżeniem § 6 ust. 2 pkt 7 nastąpi zmiana Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych, która może mieć wpływ na realizację obowiązków i praw Stron w tym zakresie. Umowa będzie aneksowana w sposób umożliwiający realizację nowych praw i obowiązków.

9. W przypadku realizacji Projektu przez Beneficjenta wspólnie z Uczestnikiem Uczestnik będzie reprezentowany przez Beneficjenta. Beneficjent oświadcza, że jest uprawniony do działania w imieniu i na rzecz Uczestnika w celu realizacji Projektu i wykonania zobowiązań wynikających z Umowy, w zakresie określonym w umowie/porozumieniu powiązania kooperacyjnego, stanowiącym załącznik 6 do Umowy. Ponadto:
 - 1) *umowa/porozumienie powiązania kooperacyjnego określa odpowiedzialność Beneficjenta oraz Uczestnika wobec osób trzecich za działania wynikające z Umowy;*
 - 2) *Beneficjent odpowiada za działania i zaniechania Uczestnika jak za własne;*
 - 3) *wyłącznie uprawnionym do kontaktu z Instytucją Wdrażającą/Instytucją Pośredniczącą II stopnia jest Beneficjent;*
 - 4) *wynikające z Umowy uprawnienia i zobowiązania Beneficjenta stosuje się odpowiednio do Uczestnika, który w stosunku do Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia wykonuje je za pośrednictwem Beneficjenta;*
 - 5) *Beneficjent zobowiązuje się do zastrzeżenia w umowie/porozumieniu powiązania kooperacyjnego prawa wglądu Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia do dokumentów Uczestnika związanych z realizowanym Projektem, w tym dokumentów finansowych.*
10. *Wzajemne zobowiązania Beneficjenta i Uczestnika określa umowa/porozumienie powiązania kooperacyjnego, której kopia stanowi załącznik nr 6 do Umowy.*

§ 3.

Koszt realizacji Projektu i źródła finansowania

1. Całkowity maksymalny koszt realizacji Projektu wynosi zł (słownie:zł).
2. Maksymalna kwota wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem związanych z realizacją Projektu wynosi zł (słownie: zł), przy czym:
 - 1) maksymalna kwota wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem na dokonanie inwestycji wynosi zł (słownie: zł);
 - 2) maksymalna kwota wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem na badania przemysłowe lub prace rozwojowe wynosi zł (słownie: zł);
 - 3) maksymalna kwota wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem na koszty osobowe i administracyjne wynosi zł (słownie: zł);

- 4) maksymalna kwota wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem na zakup usług doradczych wynosi zł (słownie: zł);
 - 5) maksymalna kwota wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem na szkolenia specjalistyczne związane z przedmiotem działalności powiązania kooperacyjnego oraz z zakresu zarządzania powiązaniem kooperacyjnym wynosi zł (słownie: zł);
 - 6) maksymalna kwota wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem na współpracę międzynarodową powiązania kooperacyjnego wynosi zł (słownie: zł).
3. Wydatki wykraczające poza maksymalną kwotę wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem określoną w ust. 2, w tym wydatki wynikające ze wzrostu całkowitego kosztu realizacji Projektu po dniu wejścia w życie Umowy, są wydatkami niekwalifikującymi się do objęcia wsparciem i zwiększają wkład własny Beneficjenta.
 4. Beneficjent zobowiązuje się do zapewnienia finansowania Projektu.
 5. Beneficjent zobowiązany jest pokryć w całości wydatki niekwalifikujące się do objęcia wsparciem konieczne dla realizacji Projektu.

§ 4.

Wysokość i forma dofinansowania

1. Po spełnieniu warunków wynikających z Umowy oraz Rozporządzenia Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia zobowiązuje się udzielić Beneficjentowi dofinansowania na realizację Projektu do maksymalnej wysokości..... zł (słownie:zł), w tym do 85% kwoty dofinansowania w formie płatności ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, co stanowizł (słownie:zł) oraz do 15% kwoty dofinansowania w formie dotacji celowej, co stanowi zł (słownie:zł). Kwota dofinansowania, o której mowa w zd. 1, stanowi sumę kwot dofinansowania wskazanych zgodnie z kategoriami wydatków określonych we wniosku o dofinansowanie⁸:
 - 1) maksymalna wysokość dofinansowania na dokonanie inwestycji wynosizł (słownie:.....zł), co stanowi% kwoty wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1;
 - 2) maksymalna wysokość dofinansowania na badania przemysłowe lub prace rozwojowe wynosi zł (słownie: zł), co stanowi% kwoty wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 2;
 - 3) maksymalna wysokość dofinansowania na koszty osobowe i administracyjne wynosizł (słownie:.....zł), co stanowi.....% kwoty wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 3;
 - 4) maksymalna wysokość dofinansowania na zakup usług doradczych wynosizł (słownie:.....zł), co stanowi% kwoty wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 4;
 - 5) maksymalna wysokość dofinansowania na szkolenia specjalistyczne związane z przedmiotem działalności powiązania kooperacyjnego oraz z zakresu zarządzania powiązaniem kooperacyjnym wynosizł (słownie:.....zł), co stanowi% kwoty wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 5;
 - 6) maksymalna wysokość dofinansowania na współpracę międzynarodową powiązania kooperacyjnego wynosizł (słownie:.....zł), co stanowi% kwoty wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 6.

⁸ Zgodnie z intensywnością pomocy określoną w Rozporządzeniu.

2. W przypadku zmiany w zakresie wartości Projektu, zmniejszenia lub zwiększenia wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, kwota przyznanego dofinansowania może ulec zmianie, po wyrażeniu zgody Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia.
3. Ewentualna zmiana kwoty dofinansowania nie może spowodować przekroczenia dopuszczalnego maksymalnego poziomu wielkości lub intensywności wsparcia określonego danym rodzajem pomocy publicznej.
4. Jeżeli w trakcie realizacji Projektu kwota wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem ulegnie zmniejszeniu, kwota przyznanego dofinansowania zostanie proporcjonalnie obniżona z zachowaniem udziału procentowego określonego w ust.1. Beneficjent zobowiązany jest do niezwłocznego informowania o zdarzeniach, które powodują, że kwota wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem niezbędnych do osiągnięcia celów Projektu jest niższa niż maksymalna kwota określona w Umowie.
5. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia może udzielić Beneficjentowi dofinansowania, o którym mowa w ust.1, w następujących formach:
 - 1) zaliczki w jednej lub kilku transzach i refundacji poniesionych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem w formie płatności pośrednich i płatności końcowej albo
 - 2) refundacji poniesionych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem w formie płatności pośrednich i płatności końcowej.
6. Beneficjent dokonuje wyboru formy dofinansowania. W tym celu sporządza w porozumieniu z Instytucją Wdrażającą/Instytucją Pośredniczącą II stopnia, Harmonogram płatności stanowiący **załącznik nr 3 do Umowy**.
7. Łączne dofinansowanie przekazane Beneficjentowi w formie zaliczki lub refundacji w formie płatności pośrednich nie może przekroczyć 95% maksymalnej wysokości dofinansowania, o której mowa w ust. 1. Pozostała kwota dofinansowania będzie przekazana Beneficjentowi po akceptacji przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia przedłożonego przez Beneficjenta wniosku o płatność końcową.
8. W przypadku wyboru zaliczkowego sposobu finansowania Projektu, pierwsza transza dofinansowania w formie zaliczki wypłacana jest w wysokości zgodnej z Harmonogramem płatności, z zastrzeżeniem ust. 9, pod warunkiem wniesienia zabezpieczenia, o którym mowa w § 15.
9. Wysokość pierwszej transzy zaliczki nie może być wyższa niż 30% wartości dofinansowania, o którym mowa w ust. 1. Przekazanie kolejnej transzy zaliczki następuje pod warunkiem rozliczenia w złożonych wnioskach o płatność wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem w wysokości 70 % łącznej kwoty przekazanych wcześniej transz zaliczki. Rozliczenie transzy zaliczki polega na wykazaniu we wniosku o płatność poniesionych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem lub na zwrocie zaliczki. Wielkość wszystkich transz Beneficjent wykazuje w Harmonogramie płatności.
10. Odsetki bankowe od przekazanych Beneficjentowi transz zaliczki są wykazywane we wniosku o płatność i pomniejszają kwotę kolejnych płatności na rzecz Beneficjenta. Beneficjent składając wniosek o płatność zaliczkową, zobowiązany jest do przedkładania wyciągów z rachunku bankowego do obsługi płatności zaliczkowych, o którym mowa w ust. 12 zd. 3 za okres, którego dotyczy wniosek o płatność. W przypadku gdy zaistnieje konieczność zwrotu odsetek od dotacji celowej, Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia poinformuje Beneficjenta o trybie zwrotu odsetek narosłych w danym roku budżetowym.
11. Dofinansowanie będzie przekazywane na rachunki bankowe Beneficjenta, o których mowa w ust. 12.
12. Płatności pośrednie i końcowa będą dokonywane w złotych polskich na rachunek bankowy Beneficjenta o nr..... W przypadku, gdy Beneficjent dokona wyboru sposobu finansowania w formie zaliczki, jest on zobowiązany do założenia odrębnego rachunku bankowego wyłącznie do obsługi płatności zaliczkowych. Wszystkie

płatności zaliczkowe będą dokonywane w złotych polskich na następujący wyodrębniony dla Projektu rachunek bankowy Beneficjenta o nr.....
Wypłaty z wyodrębnionego rachunku bankowego do obsługi płatności zaliczkowych mogą być dokonywane wyłącznie jako płatności za wydatki kwalifikujące się do objęcia wsparciem w ramach Projektu, z zastrzeżeniem postanowień § 6 ust. 30.⁹

13. Beneficjent jest zobowiązany do przekazywania informacji o zmianie rachunków bankowych, o których mowa w ust. 12, w terminie 7 dni od dokonania zmiany i nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność. Skutki wynikłe z braku zawiadomienia Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia o zmianie rachunków bankowych ponosi Beneficjent.
14. Kwota dofinansowania obliczana będzie na podstawie faktycznie poniesionych przez Beneficjenta lub Uczestnika¹⁰ wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem wykazanych we wniosku o płatność i zatwierdzonych przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia z uwzględnieniem poziomów intensywności wsparcia oraz maksymalnych wysokości dofinansowania, o których mowa w ust. 1.

§ 5.

Kwalifikowalność wydatków i przejrzystość finansowa

1. Warunkiem uznania wydatków za kwalifikujące się do objęcia wsparciem jest poniesienie ich przez Beneficjenta lub Uczestnika¹¹ w związku z realizacją Projektu, zgodnie z postanowieniami Umowy, w szczególności zgodnie z postanowieniami ust. 11, katalogiem wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem określonym w Rozporządzeniu, oraz z zasadami racjonalnej gospodarki finansowej, w szczególności zaś najkorzystniejszej relacji nakładów do rezultatów.
2. Wydatkami kwalifikującymi się do objęcia wsparciem są wydatki, które jednocześnie:
 - 1) są niezbędne do prawidłowej realizacji Projektu;
 - 2) zostały wskazane w Harmonogramie rzeczowo-finansowym Projektu;
 - 3) zostały faktycznie poniesione w okresie kwalifikowalności wydatków i nie wcześniej niż w dniu następującym po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie;
 - 4) zostały prawidłowo udokumentowane;
 - 5) zostały zweryfikowane i zatwierdzone przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia.
3. Okres kwalifikowalności wydatków rozpoczyna się w dniu i kończy się w dniu, a dla kosztów osobowych i administracyjnych okres kwalifikowalności kończy się w dniu (*nie dłużej niż w okresie 3 lat po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie*).
4. Beneficjent zobowiązuje się zakończyć realizację zakresu rzeczowego i finansowego Projektu, wynikającego z wniosku o dofinansowanie w okresie kwalifikowalności wydatków, określonym w ust. 3.
5. Za rozpoczęcie realizacji Projektu uznaje się dzień faktycznej realizacji działań wyszczególnionych w Harmonogramie rzeczowo-finansowym Projektu, stanowiącym załącznik do wniosku o dofinansowanie lub w przypadku projektów objętych pomocą

⁹ Dopuszczalne jest ponoszenie z wyodrębnionego do obsługi płatności zaliczkowych rachunku bankowego niekwalifikowanego podatku od towarów i usług (VAT) pod warunkiem, że:

- niekwalifikowany koszt VAT odnosi się do wydatku kwalifikującego się do objęcia wsparciem,
- w tym samym dniu, w którym Beneficjent dokonał z tego rachunku zapłaty za niekwalifikowany podatek VAT, rachunek ten zostanie zasilony kwotą odpowiadającą kwocie niekwalifikowanego podatku VAT.

¹⁰ Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

¹¹ Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

- publiczną dzień zaciągnięcia pierwszego zobowiązania Beneficjenta *lub Uczestnika*⁴ dotyczącego wydatków związanych z realizacją Projektu.
6. W przypadku rozpoczęcia przez Beneficjenta realizacji Projektu przed dniem następującym po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie, wszystkie wydatki w ramach Projektu zostaną uznane za niekwalifikujące się do objęcia wsparciem.
 7. Zakończenie realizacji Projektu oznacza wykonanie pełnego zakresu rzeczowego Projektu zgodnie z Umową oraz Harmonogramem rzeczowo-finansowym Projektu, udokumentowanie poniesienia wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem zgodnie z Umową odpowiednimi protokołami odbioru, fakturami oraz innymi równoważnymi dokumentami potwierdzającymi zgodność realizacji Projektu z warunkami Umowy, a także zrealizowanie przez Beneficjenta pełnego zakresu finansowego Projektu, co oznacza zrealizowanie przez Beneficjenta *lub Uczestnika*⁵ wszystkich płatności w ramach Projektu oraz złożenia wniosku o płatność końcową, tj. poniesienie wydatków i pozyskanie dokumentów stanowiących podstawę uznania wydatków za kwalifikujące się do objęcia wsparciem w ramach Projektu.
 8. Wydatki poniesione po zakończeniu okresu kwalifikowalności wydatków nie będą uznane za kwalifikujące się do objęcia wsparciem.
 9. Wydatki poniesione na pokrycie podatku od towarów i usług (VAT) mogą zostać uznane za kwalifikujące się do objęcia wsparciem, jeśli nie podlega on zwrotowi lub odliczeniu na rzecz Beneficjenta *lub Uczestnika*⁶ zgodnie z właściwymi przepisami. Zaliczenie podatku VAT do wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem możliwe jest wyłącznie w przypadku Beneficjenta, który we wniosku o dofinansowanie złożył oświadczenie o kwalifikowalności VAT.
 10. W przypadku gdy w trakcie realizacji Projektu lub po jego zakończeniu, Beneficjent *lub Uczestnik*⁷ będzie mógł odliczyć lub uzyskać zwrot kwoty podatku od towarów i usług (VAT) zakupionych w ramach realizacji Projektu, wówczas jest on zobowiązany do poinformowania o tym fakcie Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia, zgodnie ze wzorem sporządzonym przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia. Beneficjent *lub Uczestnik*⁸ zobowiązany jest do zwrotu zrefundowanego podatku VAT od chwili, w której uzyskał możliwość jego odzyskania. Zmiana dotycząca kwalifikowalności podatku od towarów i usług (VAT) wymaga zawarcia aneksu.
 11. Wszelkie płatności za poniesione wydatki kwalifikujące się do objęcia wsparciem w ramach Projektu dokonywane są za pośrednictwem rachunku bankowego Beneficjenta, który nie musi być tożsamy z rachunkiem bankowym, o którym mowa w § 4 ust. 12, *lub rachunku bankowego Uczestnika*⁹, z zastrzeżeniem płatności dokonywanych ze środków zaliczki. Płatności ze środków zaliczki muszą być dokonywane z rachunku bankowego Beneficjenta wyodrębnionego dla płatności zaliczkowych, o którym mowa w § 4 ust. 12 zd 3, z zastrzeżeniem § 6 ust. 30.
 12. *W przypadku Projektu realizowanego wspólnie z Uczestnikiem, Beneficjent przekazuje dofinansowanie Uczestnikowi w formie refundacji.*¹⁰

⁴ Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

⁵ Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

⁶ Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

⁷ Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

⁸ Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

⁹ Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

¹⁰ Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

§ 6.

Warunki wypłaty dofinansowania

1. W celu otrzymania dofinansowania Beneficjent jest obowiązany do przedłożenia Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia, z zastrzeżeniem § 15, prawidłowo wypełnionego w Generatorze wniosku o płatność udostępnionym na stronie internetowej: www.poig.gov.pl oraz kompletnego wniosku Beneficjenta o płatność w formie papierowej tożsamej z wersją elektroniczną, w obowiązującym formacie zatwierdzonym przez Instytucję Zarządzającą PO IG. O tożsamości obu wersji wniosku Beneficjenta o płatność rozstrzyga suma kontrolna.
2. W przypadku refundacji poniesionych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem lub w przypadku rozliczenia kwoty wypłaconej zaliczki, Beneficjent jest zobowiązany do złożenia prawidłowo wypełnionego i kompletnego wniosku o płatność, do którego zobowiązany jest dołączyć:
 - 1) zestawienie dokumentów potwierdzających poniesienie kosztów osobowych i administracyjnych, zgodnie z § 30 ust. 2 Rozporządzenia, z wyłączeniem § 30 ust 2 pkt 10, oraz kosztów związanych z zakupem szkoleń specjalistycznych, zgodnie z § 30b ust. 4 Rozporządzenia;
 - 2) dla pozostałych kategorii wydatków określonych w Rozporządzeniu:
 - a) kopie dokumentów księgowych (faktur lub dokumentów o równoważnej wartości księgowej), potwierdzających poniesione wydatki, opisanych w sposób umożliwiający ich przypisanie określonym pozycjom w Harmonogramie rzeczowo-finansowym Projektu,
 - b) kopie dokumentów potwierdzających dokonanie zapłaty,
 - c) kopie dokumentów potwierdzających zgodność realizacji Projektu z warunkami Umowy;

dodatkowo:

 - 3) w przypadku zawarcia umowy leasingu, kopię umowy leasingu;
 - 4) w przypadku nabycia prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego gruntu:
 - a) opinię rzeczoznawcy majątkowego potwierdzającą, że cena nabycia nie przekracza wartości rynkowej gruntu, określonej na dzień nabycia,
 - b) oświadczenie podmiotu zbywającego, że w okresie 7 lat poprzedzających datę nabycia gruntu jego zakup nie był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej ani z krajowych środków pomocy publicznej lub pomocy de minimis,
 - c) oświadczenie Beneficjenta, że grunt jest niezbędny do realizacji Projektu,
 - d) dokument potwierdzający nabycie prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego gruntu;
 - 5) dodatkowo w przypadku nabycia prawa własności budynku lub budowli:
 - a) opinię rzeczoznawcy majątkowego potwierdzającą, że cena nabycia nie przekracza wartości rynkowej nieruchomości, określonej na dzień nabycia,
 - b) oświadczenie podmiotu zbywającego, że w okresie 7 lat poprzedzających datę nabycia nieruchomości jej zakup nie był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej ani z krajowych środków pomocy publicznej lub pomocy de minimis,
 - c) opinię rzeczoznawcy budowlanego potwierdzającą, że nieruchomość może być używana w określonym celu, zgodnym z celami Projektu lub określającej zakres niezbędnych zmian lub ulepszeń,
 - d) oświadczenie Beneficjenta, że nieruchomość jest niezbędna do realizacji Projektu, oraz iż będzie używana wyłącznie zgodnie z celami Projektu,
 - e) dokument potwierdzający nabycie prawa własności budynku lub budowli;
 - 6) dodatkowo w przypadku zakupu używanego środka trwałego:
 - a) oświadczenie podmiotu zbywającego, że w okresie 7 lat poprzedzających datę nabycia środków trwałych ich zakup nie był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej ani z krajowych środków pomocy publicznej lub pomocy de minimis,

- b) oświadczenie Beneficjenta o tym, iż cena używanego środka trwałego nie przekracza jego wartości rynkowej określonej na dzień nabycia i jest niższa niż cena podobnego, nowego środka trwałego,
 - c) oświadczenie sprzedającego określające zbywcę środka trwałego, miejsce i datę jego zakupu;
- 7) pełną dokumentację oddziaływania projektu na środowisko zgromadzoną w ramach ponownej oceny przedsięwzięcia na środowisko oraz pozwolenie na budowę wraz z pierwszym wnioskiem o płatność, zgodnie z § 2 ust. 8 w przypadku, gdy Beneficjent wraz z wnioskiem o dofinansowanie złożył oświadczenie, że Projekt uwzględnia przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko lub na obszar/potencjalny obszar Natura 2000 oraz przeprowadzana była ponowna ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
 - 8) kopię otrzymanego raportu z kontroli w przypadku, gdy Beneficjent podlegał kontroli;
 - 9) inne dokumenty niezbędne do weryfikacji prawidłowości realizacji Projektu na żądanie Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia.
3. Ilekroć w ust. 2 jest mowa o kopiach dokumentów, należy przez to rozumieć kopie dokumentów, których każda strona została poświadczona za zgodność z oryginałem przez osobę upoważnioną do reprezentacji Beneficjenta.
 4. Beneficjent w porozumieniu z Instytucją Wdrażającą/Instytucją Pośredniczącą II stopnia sporządza Harmonogram płatności, stanowiący **załącznik nr 3 do Umowy**.
 5. Harmonogram płatności może podlegać aktualizacji we wniosku o płatność przed przekazaniem kolejnej płatności. Aktualizacja Harmonogramu płatności nie może przekraczać 10% w stosunku do założeń wynikających z poprzedniej aktualizacji. Przekroczenie dopuszczalnego pułapu odchyłeń możliwe jest tylko w uzasadnionych przypadkach i wymaga zgody Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia. Aktualizacja Harmonogramu płatności nie wymaga zmiany w formie aneksu do Umowy o ile nie powoduje to zmiany okresu kwalifikowalności wydatków, określonego w § 5 ust. 3 oraz zmiany wysokości dofinansowania, określonej w § 4 ust. 1.
 6. W przypadku, gdy Beneficjent dokona wyboru sposobu finansowania w formie zaliczki jest on zobowiązany do przedkładania do Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia wniosków o płatność wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 2, za okres nie krótszy niż 2 miesiące i nie dłuższy niż 6 miesięcy, określony w Harmonogramie rzeczowo – finansowym Projektu, w terminie 30 dni od dnia zakończenia tego okresu.
 7. Wniosek o pierwszą transzę zaliczki może zostać złożony niezwłocznie po wniesieniu zabezpieczenia, o którym mowa w § 15.
 8. Beneficjent zobowiązuje się do przedkładania wraz z wnioskiem o płatność dotyczącym płatności zaliczkowej wyciągów z wyodrębnionego dla Projektu rachunku bankowego, którym mowa w § 4 ust. 12 zd. 3, za okres, którego dotyczą wydatki wykazane we wniosku o płatność.
 9. W przypadku, gdy Beneficjent dokona wyboru sposobu finansowania w formie refundacji, jest on zobowiązany do przedkładania do Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia wniosku Beneficjenta o płatność wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 2, za okres nie krótszy niż 2 miesiące i nie dłuższy niż 6 miesięcy, określony w Harmonogramie rzeczowo-finansowym Projektu, w terminie 30 dni od dnia zakończenia tego okresu, z zastrzeżeniem ust. 16.
 10. Beneficjent jest zobowiązany, pod rygorem rozwiązania Umowy z zachowaniem miesięcznego terminu wypowiedzenia, do przedłożenia Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia wniosku o płatność końcową do dnia zakończenia okresu kwalifikowalności wydatków, o którym mowa w § 5 ust. 3.
 11. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia weryfikuje wniosek o płatność w

terminie 30 dni od dnia otrzymania kompletnego i prawidłowo wypełnionego wniosku o płatność, zastrzeżeniem ust. 13. W przypadku, gdy wniosek o płatność lub załączniki do wniosku o płatność zawierają braki lub błędy, Beneficjent, na wezwanie Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia, jest zobowiązany, pod rygorem rozwiązania Umowy z zachowaniem miesięcznego terminu wypowiedzenia, do złożenia brakujących lub poprawionych dokumentów w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. W razie zaistnienia takiej konieczności, Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia może dokonać ponownego wezwania w powyższym trybie.

12. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia może poprawić lub uzupełnić we wniosku o płatność oczywiste omyłki pisarskie lub rachunkowe, bez konieczności wzywania Beneficjenta do uzupełniania lub korygowania wniosku o płatność. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia nie może poprawiać lub uzupełniać:
 - 1) zestawienia dokumentów potwierdzających poniesione i objęte wnioskiem wydatki, o ile nie dotyczy to oczywistych omyłek pisarskich i omyłek rachunkowych;
 - 2) załączonych kserokopii dokumentów potwierdzających poniesione wydatki, o ile nie dotyczy to oczywistych omyłek w opisie załączonych kserokopii dokumentów.
13. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia może zlecić ocenę realizacji Projektu oraz dokumentacji przedstawionej do rozliczenia Projektu podmiotowi zewnętrznemu w celu uzyskania opinii eksperckiej. W takim przypadku termin ostatecznej akceptacji wniosku o płatność ulega wydłużeniu o okres niezbędny do dokonania zewnętrznej oceny.
14. Warunkiem koniecznym przekazania Beneficjentowi refundacji w formie płatności pośrednich, z zastrzeżeniem § 4 ust. 7 lub płatności końcowej jest zatwierdzenie przez Instytucję Wdrażającą/ Instytucję Pośredniczącą II stopnia poniesionych przez Beneficjenta wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem oraz pozytywne zweryfikowanie części wniosku o płatność dotyczącego przebiegu realizacji Projektu.
15. Przekazanie płatności końcowej następuje pod warunkiem zrealizowania pełnego zakresu rzeczowego i finansowego Projektu.
16. W przypadku, gdy Beneficjentem jest jednostka sektora finansów publicznych, każdy wydatek kwalifikujący się do objęcia wsparciem powinien zostać ujęty we wniosku o płatność składanym do Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia w terminie do 3 miesięcy od dnia jego poniesienia. Obowiązek ten dotyczy również wydatków poniesionych przez Uczestnika Projektu będącego jednostką sektora finansów publicznych.
17. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia przekaze każdorazowo Beneficjentowi pisemną informację o wyniku weryfikacji wniosku o płatność wraz z uzasadnieniem w przypadku negatywnego rozpatrzenia wniosku oraz rozbieżności między kwotą zatwierdzoną do wypłaty, a kwotą wnioskowaną przez Beneficjenta.
18. Płatności ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego będą przekazywane przez Płatnika zgodnie z terminarzem płatności środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, dostępnym na stronie: www.bgk.com.pl.
19. Dotacja celowa będzie przekazywana przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia.
20. W terminie do 15 dni od dnia zatwierdzenia złożonego przez Beneficjenta wniosku o płatność, Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II jest zobowiązana do wystawienia zlecenia płatności ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz wypłaty dotacji celowej. Warunkiem przekazania dofinansowania jest realizacja Projektu zgodnie z postanowieniami Umowy, ustanowienie i wniesienie przez Beneficjenta zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy oraz dostępność środków na ten cel. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia dołoży starań, aby dotacja celowa została przekazana nie później niż w terminie określonym w terminarzu, o którym

mowa w ust. 18, pod warunkiem dostępności środków finansowych na rachunku bankowym Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia.

21. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia może wstrzymać wypłatę dofinansowania w przypadku wystąpienia uzasadnionych podejrzeń, że Projekt realizowany jest niezgodnie z Umową, w szczególności w razie stwierdzenia rozbieżności w realizacji Projektu w stosunku do opisu Projektu zawartego we wniosku o dofinansowanie wraz z załącznikami, zastrzeżeń co do prawidłowości poniesienia wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, nie złożenia przez Beneficjenta wyjaśnień i informacji, a także dokumentów lub ich poświadczonych kopii, o których mowa w § 2 ust. 4, nie usunięcia braków lub błędów, o których mowa w ust. 11, stwierdzenia błędów lub braków w przedłożonej dokumentacji oddziaływania projektu na środowisko, braku postępów w realizacji Projektu w stosunku do terminów określonych w Harmonogramie rzeczowo – finansowym Projektu, w przypadku braku ustanowienia i wniesienia przez Beneficjenta zabezpieczenia, o którym mowa w § 15 lub zastrzeżeń, o których mowa w § 9 ust. 18.
22. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia nie ponosi żadnej odpowiedzialności, od momentu złożenia zlecenia płatności, za opóźnienia w przekazywaniu lub niedokonanie płatności ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynikające z przyczyn od niej niezależnych, w tym z przyczyn związanych z obsługą rachunku przez Płatnika.
23. Beneficjent jest zobowiązany do prowadzenia dla Projektu odrębnej informatycznej ewidencji księgowej kosztów, wydatków i przychodów lub stosowania w ramach istniejącego informatycznego systemu ewidencji księgowej odrębnego kodu księgowego umożliwiającego identyfikację wszystkich transakcji oraz poszczególnych operacji bankowych związanych z Projektem oraz zapewnienia, że operacje gospodarcze są ewidencjonowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Ewidencja prowadzona przez Beneficjenta powinna zapewniać również kontrolę utrzymania proporcji pomiędzy płatnościami ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego a dotacją celową¹¹.
24. W przypadku wyboru przez Beneficjenta wypłaty dofinansowania w formie zaliczki, Beneficjent jest zobowiązany do przestrzegania przepisów ustawy o finansach publicznych dotyczących trybu wydatkowania, rozliczania i zwrotu środków dotacji celowej niewykorzystanych w danym roku budżetowym.
25. Dofinansowanie udzielone Beneficjentowi w formie zaliczki w zakresie środków pochodzących z dotacji celowej w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlega zwrotowi na rachunek wskazany przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia do dnia 10 stycznia następnego roku budżetowego, o ile środki te nie zostaną zgłoszone jako środki niewygasające.
26. Środki dotacji celowej wypłacone w formie zaliczki niewykorzystane do końca roku budżetowego mogą zostać zgłoszone jako środki niewygasające zgodnie z art. 181 ustawy o finansach publicznych, w terminie wskazanym przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia.
27. Ust. 24 - 26 nie stosuje się do dofinansowania w formie płatności ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przekazanych w formie zaliczki. Środki te pozostają na rachunku Beneficjenta, o którym mowa w § 4 ust. 12 (rachunek zaliczkowy) i mogą być wydatkowane w terminie określonym w Harmonogramie rzeczowo-finansowym Projektu.
28. Beneficjent zobowiązany jest dla potrzeb rozliczania podatku od towarów i usług (VAT) do prowadzenia odrębnej ewidencji, która zawiera wykaz wydatków w stosunku do których

¹¹ W przypadku realizacji Projektu z Uczestnikiem, postanowienie dotyczy również Uczestnika.

- podatek od towarów i usług uznany jest za wydatek kwalifikujący się do objęcia wsparciem, pod rygorem uznania powyższych wydatków za niekwalifikujące się objęcia wsparciem.¹²
29. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia zakwestionuje wydatki ujęte we wniosku o dofinansowanie o wysokość podatku od towarów i usług (VAT) oraz może ich nie uwzględnić jako wydatku kwalifikującego się do objęcia wsparciem w przypadku nie prowadzenia przez Beneficjenta ewidencji, o której mowa w ust. 28.¹³
30. Środki otrzymane w ramach zaliczki mogą być przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem poniesionych przez Beneficjenta ze środków własnych przed otrzymaniem zaliczki lub po jej otrzymaniu, jeżeli istniała uzasadniona konieczność sfinansowania tych wydatków ze środków własnych Beneficjenta, z zastrzeżeniem § 4 ust. 9. Towary i usługi zakupione przed otrzymaniem zaliczki muszą być zgodne z zakresem rzeczowym etapu realizacji Projektu zawartym w Harmonogramie rzeczowo-finansowym Projektu.
31. W przypadku konieczności zwrotu odsetek narosłych na rachunku bankowym od dofinansowania przekazanego Beneficjentowi w formie zaliczki, Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia poinformuje Beneficjenta o trybie i terminie zwrotu odsetek narosłych w danym roku budżetowym.
32. Składając wniosek o płatność Beneficjent zobowiązany jest do rozliczenia co najmniej 70% łącznej kwoty przekazanych transz zaliczki. W przypadku:
- 1) nierozliczenia kwoty stanowiącej co najmniej 70% łącznej kwoty przekazanych transz zaliczki, lub
 - 2) niezłożenia wniosku o płatność w terminie określonym w Umowie, lub
 - 3) gdy kwota dofinansowania wynikająca z zatwierdzonych przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem wraz z dokonanym zwrotem zaliczki, nie stanowi co najmniej 70% łącznej kwoty przekazanych transz zaliczki, od środków pozostałych do rozliczenia 70% łącznej kwoty przekazanych transz zaliczki, nalicza się odsetki jak dla zaległości podatkowych, liczone od dnia przekazania środków do dnia:
 - a) zwrotu nierozliczonej zaliczki lub
 - b) złożenia kolejnego wniosku o płatność.
33. W przypadku rozliczenia co najmniej 70 % łącznej kwoty przekazanych transz zaliczki, Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia może pomniejszyć kwotę kolejnych płatności o nierozliczone środki dotychczas otrzymanej zaliczki.
34. *Beneficjent jest zobowiązany do zapewnienia realizacji obowiązków, o których mowa w ust. 23, 28 i 29 przez Uczestnika, w części Projektu, za którą odpowiada Uczestnik.*¹⁴

§ 7.

Monitorowanie, sprawozdawczość i ewaluacja

1. Beneficjent jest zobowiązany do osiągnięcia założonych celów i wskaźników określonych we wniosku o dofinansowanie i w Umowie.
2. Beneficjent zobowiązuje się zapewnić trwałość efektów Projektu przez okres 5 lat, a gdy jest on Beneficjentem będącym mikroprzedsiębiorcą, małym albo średnim przedsiębiorcą przez okres 3 lat od dnia zakończenia realizacji Projektu.
3. Beneficjent zobowiązuje się do niedokonywania w okresie wskazanym w ust. 2 zasadniczych

¹² W przypadku realizacji Projektu z Uczestnikiem, postanowienie dotyczy również Uczestnika.

¹³ W przypadku realizacji projektu z Uczestnikiem, postanowienie dotyczy również Uczestnika.

¹⁴ Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

- modyfikacji Projektu, o których mowa w art. 57 ust. 1 rozporządzenia 1083/2006.
4. Naruszenie obowiązków, o których mowa w ust. 1 - 3, stanowi podstawę do wypowiedzenia Umowy ze skutkiem natychmiastowym. Beneficjent niezwłocznie informuje Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia o wszelkich okolicznościach mogących powodować zasadniczą modyfikację Projektu.
 5. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia monitoruje realizację Projektu, a w szczególności osiąganie wskaźników Projektu w terminach i wielkościach określonych we wniosku o dofinansowanie.
 6. Beneficjent jest zobowiązany, tam gdzie to możliwe, do przedstawiania wskaźników dotyczących zatrudnienia w podziale według płci.
 7. Beneficjent zobowiązuje się do przesyłania informacji dotyczących pomiaru wartości wskaźników w oparciu o listę wskaźników kluczowych, stanowiącą załącznik nr 3 do Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w formie elektronicznej obowiązujących na dzień dokonania odpowiedniej czynności, dostępnych na stronie internetowej www.mrr.gov.pl.
 8. Beneficjent niezwłocznie informuje Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia o wszelkich zagrożeniach oraz nieprawidłowościach w realizacji Projektu.
 9. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia monitoruje w okresie, o którym mowa w ust. 2, czy nie nastąpiła zmiana okoliczności powodujących możliwość odzyskania przez Beneficjenta lub Uczestnika¹⁵ podatku od towarów i usług (VAT), który stanowił wydatek kwalifikujący się do objęcia wsparciem w okresie realizacji Projektu.
 10. W trakcie realizacji Projektu oraz po jego zakończeniu aż do upływu okresu, o którym mowa w ust. 2, a w przypadku realizacji inwestycji zgodnie z warunkami określonymi w § 28b Rozporządzenia do dnia dokonania zwrotu, o którym mowa w § 13 ust. 10, Beneficjent jest zobowiązany do współpracy z podmiotami upoważnionymi przez Instytucję Zarządzającą, Instytucję Pośredniczącą, Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia lub Komisję Europejską do przeprowadzania ewaluacji Projektu, w szczególności Beneficjent jest zobowiązany do:
 - 1) przekazywania tym podmiotom wszelkich informacji dotyczących Projektu we wskazanym przez nie zakresie i terminach;
 - 2) uczestnictwa w wywiadach, ankietach oraz badaniach ewaluacyjnych.
 11. W przypadku nabycia wartości niematerialnych i prawnych na zasadach określonych w Rozporządzeniu, w formie patentów, licencji, know-how oraz nieopatentowanej wiedzy technicznej, Beneficjent zobowiązuje się do zachowania wartości niematerialnych i prawnych w swoich aktywach i pozostawienia ich w jego przedsiębiorstwie przez okres, o którym mowa w ust. 2 oraz do amortyzacji tych aktywów zgodnie z odrębnymi przepisami, a także do wykorzystywania tych aktywów wyłącznie na cele Projektu.
 12. Brak wydatków po stronie Beneficjenta nie zwalnia go z obowiązku przedkładania wniosków o płatność z wypełnioną częścią dotyczącą przebiegu realizacji Projektu.
 13. Beneficjent zobowiązuje się do używania nieruchomości objętej dofinansowaniem w ramach Umowy wyłącznie zgodnie z celami Projektu.
 14. Beneficjent udzielający pomocy publicznej jest zobowiązany do dokonywania sprawozdawczości kwartalnej oraz rocznej na rzecz UOKiK zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzielaniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153, poz. 952, z późn. zm.)¹⁶
 15. Beneficjent jest zobowiązany do przesłania Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej

¹⁵ Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

¹⁶ Tekst rozporządzenia jest dostępny na stronie www.uokik.gov.pl

II stopnia w terminie 7 dni roboczych od zakończenia okresu sprawozdawczego wersji elektronicznej sprawozdania z udzielonej pomocy publicznej na aktualnym formularzu udostępnionym przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w powszechnie dostępnej sieci teleinformatycznej.

16. Beneficjent jest zobowiązany do przekazywania na wezwanie Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia, informacji o wartości pomocy publicznej oraz wartości pomocy de minimis udzielonej uczestnikom powiązania kooperacyjnego do dnia zakończenia realizacji projektu, o którym mowa w § 5 ust. 3, a w przypadku realizacji inwestycji zgodnie z warunkami określonymi w § 28b Rozporządzenia do dnia dokonania zwrotu, o którym mowa w § 13 ust. 10. Beneficjent wydaje uczestnikom powiązania kooperacyjnego zaświadczenia o pomocy de minimis udzielonej w ramach wsparcia na rozwój powiązania kooperacyjnego. Beneficjent zobowiązuje się do udzielania pomocy publicznej lub pomocy de minimis zgodnie z przepisami Rozporządzenia oraz przepisami prawa wspólnotowego.

§ 8.

Zmiany w Projekcie

1. Beneficjent nie może dokonywać zmian prowadzących do zmiany celów Projektu oraz zasadniczych modyfikacji w rozumieniu art. 57 ust. 1 rozporządzenia 1083/2006. W przypadku konieczności wprowadzenia zmian w Projekcie niezwiązanych z okresem kwalifikowalności wydatków, innych niż zmiany, o których mowa w § 7 ust. 3, Beneficjent zobowiązuje się, w terminie 30 dni od dnia zaistnienia przyczyny dokonania zmiany, do złożenia do Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia pisemnego wniosku o zaakceptowanie zmian wraz z przedstawieniem zakresu zmian i ich uzasadnieniem.
2. W przypadku zaistnienia okoliczności mogących opóźnić realizację Projektu lub jego etapu, nie później niż 30 dni przed dniem upływu okresu kwalifikowalności wydatków określonego w § 5 ust. 3 lub jego etapu, Beneficjent jest zobowiązany wystąpić z pisemnym wnioskiem o wydłużenie okresu realizacji Projektu lub jego etapu. Wraz z wnioskiem Beneficjent jest zobowiązany złożyć pisemne uzasadnienie przyczyn niedotrzymania terminu realizacji Projektu lub jego etapu oraz aktualny Harmonogram rzeczowo-finansowy Projektu. Nie wymaga zmiany w formie aneksu do Umowy, zmiana okresu realizacji etapu Projektu o ile nie powoduje to zmiany okresu kwalifikowalności wydatków, określonego w § 5 ust. 3.
3. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia rozpatrzy wnioski, o których mowa w ust. 1-2, w terminie 30 dni od dnia otrzymania kompletnych wniosków.
4. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia jest uprawniona do żądania od Beneficjenta wyjaśnień i uzupełnień do wniosków, o których mowa w ust. 1 i 2. Beneficjent zobowiązany jest doręczyć je w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. W takim przypadku termin rozpatrzenia wniosku przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia, o którym mowa w ust. 3, biegnie od dnia dostarczenia uzupełnienia wniosku lub przekazania wyjaśnień.
5. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia może zlecić zaopiniowanie wniosków, o których mowa w ust. 1 i 2, niezależnemu ekspertowi zewnętrznemu. W takim przypadku termin, o którym mowa w ust. 3, ulega wydłużeniu o okres niezbędny do sporządzenia opinii przez niezależnego eksperta zewnętrznego. Instytucja Wdrażająca/Instytucję Pośredniczącą II stopnia poinformuje Beneficjenta o wystąpieniu o tę opinię.
6. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia odrzuca wnioski, o których mowa w ust. 1 i 2, w przypadku, gdy zaproponowane przez Beneficjenta zmiany miałyby negatywny wpływ na osiągnięcie celów Projektu.
7. W przypadku odrzucenia wniosków, o których mowa w ust. 1 i 2, Instytucja

Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia poinformuje Beneficjenta na piśmie o odrzuceniu wniosku wraz z uzasadnieniem.

8. W przypadku akceptacji wniosków, o których mowa w ust. 1 i 2, Strony zawierają stosowny aneks do Umowy, z zastrzeżeniem § 14 ust. 2.
9. Beneficjent zobowiązuje się do niezwłocznego poinformowania Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia o zamiarze dokonania zmian prawno-organizacyjnych w jego statusie, które mogą mieć wpływ na realizację Projektu lub osiągnięcie celów Projektu.
10. Beneficjent jest uprawniony do dokonywania przesunięć pomiędzy poszczególnymi kategoriami wydatków kwalifikującymi się do objęcia wsparciem do 10% wartości kwoty danej kategorii wydatków, z której następuje przesunięcie, bez względu na poziom wzrostu kategorii wydatków, do której następuje przesunięcie, z zastrzeżeniem zasad określonych w Rozporządzeniu.

§ 9.

Kontrola, audyt i przechowywanie dokumentów

1. Beneficjent zobowiązuje się poddać kontroli w zakresie realizowanej Umowy, prowadzanej przez Instytucję Zarządzającą, Instytucję Pośredniczącą, Instytucją Wdrażającą/Instytucją Pośredniczącą II stopnia, Instytucję Certyfikującą, Instytucję Audytową, Komisję Europejską, lub inną instytucję uprawnioną do przeprowadzania kontroli na podstawie odrębnych przepisów lub upoważnień, oraz udostępnić, na żądanie tych instytucji oraz Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, wszelką dokumentację związaną z Projektem oraz realizowaną Umową.
2. Beneficjent zobowiązuje się do udzielania wyjaśnień i przekazywania informacji w zakresie realizowanego Projektu na żądanie Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia, Instytucji Pośredniczącej, Instytucji Zarządzającej, Instytucji Certyfikującej lub innych instytucji upoważnionych na podstawie odrębnych przepisów.
3. Kontrole mogą być przeprowadzane w każdym czasie od dnia otrzymania informacji o wyłonieniu projektu do dofinansowania do dnia upływu 3 lat od zamknięcia Programu lub do dnia upływu 3 lat następujących po roku, w którym nastąpiło częściowe zamknięcie Programu¹⁷, a w przypadku realizacji inwestycji zgodnie z warunkami określonymi w § 28b Rozporządzenia do dnia dokonania zwrotu, o którym mowa w § 13 ust. 10.
4. Kontrole mogą być przeprowadzane zarówno w siedzibie Beneficjenta, w *siedzibie Uczestnika*¹⁸, jak i w miejscu realizacji Projektu.
5. Odmowa poddania się kontroli lub utrudnianie jej przeprowadzenia stanowi podstawę do rozwiązania Umowy z zachowaniem terminu wypowiedzenia, o którym mowa w § 12 ust. 2 pkt 1.
6. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia lub podmiot przez nią upoważniony wysyła do Beneficjenta pisemne zawiadomienie o planowanej kontroli w terminie nie krótszym niż 5 dni przed planowanym terminem kontroli. Beneficjent otrzymuje zawiadomienie o kontroli planowanej przez inne instytucje, uprawnione do jej przeprowadzania na podstawie odrębnych przepisów, w terminach i trybie określonych tymi przepisami. Najpóźniej w dniu wszczęcia kontroli zespół kontrolujący zobowiązany jest przedstawić Beneficjentowi upoważnienie do kontroli oraz poinformować go o przysługujących mu prawach i obowiązkach.
7. Beneficjent jest obowiązany udostępnić podmiotom, o których mowa w ust. 1, dokumenty

¹⁷ O dacie zamknięcia lub częściowego zamknięcia PO IG Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia informuje na swojej stronie internetowej.

¹⁸ Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

związane z realizacją Projektu oraz dokumenty związane z częściami Projektu realizowanymi bezpośrednio przez Uczestnika, zapewnić dostęp do pomieszczeń i terenów, na których jest lub był realizowany Projekt, dostęp do systemu teleinformatycznego i wszystkich dokumentów elektronicznych związanych z zarządzaniem Projektem oraz udzielać wszelkich wyjaśnień dotyczących realizacji Projektu *również w części Projektu realizowanej przez Uczestnika*¹⁹.

8. Podczas kontroli Beneficjent zapewni obecność osób kompetentnych do udzielenia wyjaśnień na temat procedur, wydatków i innych zagadnień związanych z realizacją Projektu.
9. Nieudostępnienie wszystkich wymaganych dokumentów lub odmowa udzielenia informacji jest traktowane jak utrudnienie przeprowadzenia kontroli.
10. Instytucja dokonująca kontroli sporządza informację pokontrolną, zawierającą między innymi zalecenia pokontrolne, które Beneficjent jest obowiązany wykonać w terminie wskazanym w tej informacji. Informacja pokontrolna zostanie sporządzona w terminie 21 dni od dnia zakończenia kontroli, a następnie dostarczona Beneficjentowi w formie pisemnej.
11. Niewykonanie przez Beneficjenta zaleceń pokontrolnych w terminie wskazanym w informacji pokontrolnej lub nie przedstawienie uzasadnienia ich niewykonania wraz z propozycją nowego terminu wykonania zaleceń pokontrolnych, stanowi podstawę do rozwiązania Umowy z zachowaniem terminu wypowiedzenia, o którym mowa w § 12 ust. 2 pkt 1.
12. Beneficjent może przedstawić, na piśmie, stanowisko w odniesieniu do informacji pokontrolnej, o której mowa w ust. 10, w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania. W przypadku braku zastrzeżeń do informacji pokontrolnej, Beneficjent zobowiązany jest do odesłania podpisanej informacji pokontrolnej do instytucji dokonującej kontroli, w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania.
13. W przypadku odmowy podpisania informacji pokontrolnej Beneficjent zobowiązany jest do przekazania pisemnego uzasadnienia odmowy podpisania informacji wraz z jednym egzemplarzem niepodpisanej informacji pokontrolnej, w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.
14. Odmowa podpisania informacji pokontrolnej lub zgłoszenie do niej zastrzeżeń nie wstrzymuje wykonania zaleceń pokontrolnych.
15. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia rozpatruje zgłoszone zastrzeżenia Beneficjenta do treści informacji pokontrolnej, w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń, Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia wzywa Beneficjenta do podpisania i odesłania zweryfikowanej informacji pokontrolnej, w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.
16. Zgłoszenie przez Beneficjenta zastrzeżeń do informacji pokontrolnej z naruszeniem terminu określonego w ust. 12 może spowodować brak ich rozpatrzenia przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia lub inną instytucję dokonującą kontroli.
17. Instytucja przeprowadzająca kontrolę jest uprawniona do sprawdzenia wykonania zaleceń pokontrolnych określonych w informacji pokontrolnej. W tym celu podmiot kontrolujący może zwrócić się na piśmie do Beneficjenta o udzielenie informacji o stopniu i zakresie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przeprowadzić ponownie kontrolę na miejscu realizacji Projektu.
18. W przypadku zastrzeżeń co do prawidłowości poniesienia wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem lub sposobu realizacji Umowy, Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia informuje pisemnie o tym fakcie Beneficjenta oraz jest uprawniona do wstrzymania wypłaty dofinansowania do czasu ostatecznego wyjaśnienia zastrzeżeń.

¹⁹ Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

19. W przypadku, gdy podczas kontroli badającej prawidłowość poniesionych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem stwierdzone zostaną nieprawidłowości, Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia, podmiot przez nią upoważniony lub inna instytucja uprawniona do przeprowadzenia kontroli na podstawie odrębnych przepisów, mogą przeprowadzić kontrolę mającą na celu ponowne sprawdzenie kwalifikowalności wydatków oraz prawidłowości sposobu realizacji Umowy.
20. W trakcie kontroli Projektu na miejscu, Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia lub inna instytucja uprawniona do przeprowadzenia kontroli na podstawie odrębnych przepisów, sprawdza czy Beneficjent *lub Uczestnik*²⁰ nie nabył prawa do pomniejszenia kwoty podatku od towarów i usług (VAT) o VAT naliczony.
21. W przypadku zmian w sytuacji prawnej lub faktycznej Beneficjenta lub Uczestnika odnoszących się do informacji wykazanych w oświadczeniu o kwalifikowalności podatku od towarów i usług (VAT) lub ankiecie dotyczącej oceny kwalifikowalności VAT, zgodnie z § 5 ust. 10, Beneficjent jest zobowiązany do aktualizacji oświadczenia dotyczącego kwalifikowalności podatku VAT.
22. Zmiana oświadczenia dotyczącego kwalifikowania podatku od towarów i usług może być dokonana, z zastrzeżeniem § 5 ust. 10 na wniosek Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia lub na wniosek Beneficjenta.
23. Beneficjent jest zobowiązany przekazywać Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia kopie informacji pokontrolnych oraz zaleceń pokontrolnych lub innych równoważnych dokumentów sporządzonych w toku kontroli przez uprawnione do tego instytucje, inne niż Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia, jeżeli te kontrole dotyczą Projektu w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania.
24. W przypadku powzięcia przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia informacji o podejrzeniu powstania nieprawidłowości w realizacji Projektu lub wystąpienia innych istotnych uchybień ze strony Beneficjenta lub Uczestnika, Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia, lub inna upoważniona instytucja, o której mowa w ust. 1, może przeprowadzić kontrolę doraźną bez uprzedniego powiadomienia, o którym mowa w ust. 6. Do przeprowadzenia kontroli doraźnej stosuje się postanowienia niniejszego paragrafu.
25. W przypadku, gdy Beneficjent jest jednostką sektora finansów publicznych, Beneficjent jest zobowiązany do przeprowadzenia audytu wewnętrznego na zasadach, określonych w ustawie o finansach publicznych. Beneficjent jest zobowiązany do niezwłocznego przekazania Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia kopii raportu z audytu wewnętrznego.
26. Beneficjent jest zobowiązany do przechowywania w sposób gwarantujący należyte bezpieczeństwo informacji, wszelkich danych związanych z realizacją Projektu, w szczególności dokumentacji związanej z zarządzaniem finansowym, technicznym, procedurami zawierania umów z wykonawcami, przez okres co najmniej 10 lat od dnia wejścia Umowy w życie, jednak nie dłużej niż do dnia określonego w ust. 3, a w przypadku realizacji inwestycji zgodnie z warunkami określonymi w § 28b Rozporządzenia do dnia dokonania zwrotu, o którym mowa w § 13 ust. 10.
27. *Beneficjent jest zobowiązany do zapewnienia realizacji obowiązków przewidzianych w niniejszym paragrafie przez Uczestnika, w części Projektu, za którą odpowiada Uczestnik.*²¹

§ 10.

Promocja i informacja

1. Beneficjent jest zobowiązany do informowania opinii publicznej o fakcie otrzymania

²⁰ Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

²¹ Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

- dofinansowania na realizację Projektu ze środków PO IG zarówno w trakcie realizacji Projektu jak i po jego zakończeniu.
2. W zakresie, o którym mowa w ust. 1, Beneficjent jest zobowiązany do stosowania art. 8 i 9 rozporządzenia 1828/2006.
 3. Beneficjent zobowiązany jest do realizacji działań informacyjnych i promocyjnych poprzez umieszczenie, co najmniej:
 - 1) emblematu Unii Europejskiej, spełniającego normy graficzne określone w załączniku I do rozporządzenia 1828/2006, oraz odniesienie do Unii Europejskiej;
 - 2) odniesienia do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
 - 3) hasła określonego przez Instytucję Zarządzającą, podkreślającego wartość dodaną pomocy Wspólnoty, „Fundusze Europejskie – dla rozwoju innowacyjnej gospodarki” lub „Dotacje na innowacje”, najlepiej z wyrażeniem „Inwestujemy w waszą przyszłość”.
 4. Postanowienia zawarte w ust. 3 pkt 2 i 3 nie mają zastosowania do małych materiałów promocyjnych, o których mowa w rozporządzeniu 1828/2006.
 5. Beneficjent zobowiązuje się do stosowania w zakresie informacji i promocji zasad określonych w *Przewodniku w zakresie projektów finansowanych w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 dla beneficjentów i instytucji zaangażowanych we wdrażanie Programu*, opracowanym przez Instytucję Zarządzającą oraz opublikowanym na stronie internetowej www.poig.gov.pl.

§ 11.

Dostawy oraz zakup usług i robót budowlanych w ramach Projektu

1. Beneficjent jest zobowiązany stosować przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.) do udzielania zamówień publicznych w ramach Projektu, w przypadku gdy wymóg jej stosowania wynika z tej ustawy, w szczególności z art. 3 tej ustawy.
2. Beneficjent zobowiązuje się do ponoszenia wszystkich wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem z zachowaniem zasady uczciwej konkurencji, efektywności, jawności i przejrzystości oraz zobowiązany jest dołożyć wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów rozumianego jako brak bezstronności i obiektywności w wypełnianiu funkcji jakiegokolwiek podmiotu objętego niniejszą Umową w związku z jej realizacją. W celu zachowania powyższych zasad Beneficjent zobowiązany jest do udokumentowania wyboru najkorzystniejszej spośród złożonych ofert po dokonaniu rozeznania rynku.
3. Jeżeli Beneficjent nie jest zobowiązany do stosowania ustawy, o której mowa w ust. 1, w przypadku realizacji w ramach Projektu zakupu jednego asortymentu od jednego dostawcy towarów, usług, czy robót budowlanych, którego wartość netto przekracza wyrażoną w złotych polskich równowartość kwoty 14 000 euro, Beneficjent dokonuje zakupu w oparciu o najbardziej korzystną ekonomicznie ofertę, z zachowaniem zasad, o których mowa w ust. 2 i 4.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, Beneficjent jest zobowiązany do przedstawienia na żądanie Instytucji Zarządzającej, Instytucji Pośredniczącej, Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia, Komisji Europejskiej lub wskazanym przez nie podmiotom co najmniej trzech ofert ważnych na dzień dokonywania zakupu lub złożenia zamówienia, złożonych przez potencjalnych dostawców towarów, usług, czy robót budowlanych (o ile na rynku istnieje trzech potencjalnych dostawców towarów, usług, czy robót budowlanych) w odpowiedzi na zapytanie ofertowe skierowane do nich przez Beneficjenta. Zapytanie ofertowe zawierające opis przedmiotu zakupu, kryteria oceny ofert oraz termin składania ofert Beneficjent jest zobowiązany do zamieszczenia na swojej stronie internetowej (o ile posiada taką stronę) oraz w swojej siedzibie

- w miejscu publicznie dostępnym.
5. W przypadku, gdy pomimo wysłania zapytania ofertowego do co najmniej trzech potencjalnych dostawców towarów, usług, czy robót budowlanych, Beneficjent otrzyma tylko jedną ofertę uznaje się zasadę konkurencyjności za spełnioną, pod warunkiem udokumentowania wysłania przez Beneficjenta zapytania ofertowego, zgodnie z zasadami opisanymi powyżej.
 6. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, jeżeli na rynku nie istnieje trzech potencjalnych dostawców towarów, usług, czy robót budowlanych, dla których wartość netto przekracza wyrażoną w złotych polskich równowartość kwoty 14 000 euro, Beneficjent jest zobowiązany do złożenia oświadczenia o braku występowania na rynku co najmniej 3 potencjalnych dostawców.
 7. Wartość zakupu, o której mowa w ust. 3, określa się na podstawie kursu euro ustalonego przez Prezesa Rady Ministrów w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych obowiązującego na dzień dokonywania szacowania wartości zakupu.
 8. W przypadku stwierdzenia naruszeń wspólnotowych lub krajowych przepisów o zamówieniach publicznych Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia może dokonywać korekt finansowych ustalanych zgodnie z dokumentem pt.: „Wymierzanie korekt finansowych za naruszenia prawa zamówień publicznych związane z realizacją projektów współfinansowanych ze środków funduszy UE” zamieszczonym na stronie internetowej Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia www.parp.gov.pl.
 9. Beneficjent nie może dokonać zakupu towarów lub usług od podmiotów powiązanych z nim osobowo lub kapitałowo. Przez powiązanie kapitałowe lub osobowe rozumie się wzajemne powiązania między Beneficjentem a wykonawcą, polegające na:
 - 1) uczestniczeniu w spółce jako wspólnik spółki cywilnej lub spółki osobowej;
 - 2) posiadaniu udziałów lub co najmniej 5 % akcji;
 - 3) pełnieniu funkcji członka organu nadzorczego lub zarządzającego, prokurenta, pełnomocnika;
 - 4) pozostawaniu w takim stosunku prawnym lub faktycznym, który może budzić uzasadnione wątpliwości, co do bezstronności w wyborze wykonawcy, w szczególności pozostawanie w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia lub w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.
 10. Towary lub usługi zakupione zgodnie z ust 9 stanowią wydatek niekwalifikowany w ramach realizowanego projektu.
 11. W przypadku realizacji Projektu z Uczestnikiem Beneficjent zapewni przestrzeganie zasad, o których mowa w ust. 1-10, przez Uczestnika²².

§ 12.

Tryb i warunki rozwiązania Umowy

1. Umowa może zostać rozwiązana przez każdą ze Stron, z zastrzeżeniem ust. 3, z zachowaniem miesięcznego terminu wypowiedzenia. Wypowiedzenie następuje na piśmie i powinno zawierać uzasadnienie przyczyny wypowiedzenia.

²² Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

2. Instytucja Wdrażająca / Instytucja Pośrednicząca II stopnia może wypowiedzieć Umowę z zachowaniem miesięcznego terminu wypowiedzenia w trybie, o którym mowa ust. 1 w szczególności, w przypadku, gdy:
 - 1) Beneficjent *lub Uczestnik*²³ odmawia poddania się kontroli lub utrudnia jej przeprowadzanie stosownie do § 9 ust. 5, lub nie wykonał zaleceń pokontrolnych w terminie, o którym mowa w § 9 ust. 11;
 - 2) Beneficjent dokonał zmian prawno-organizacyjnych w jego statusie zagrażających realizacji Umowy lub nie poinformował Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia o zamiarze dokonania zmian prawno-organizacyjnych w jego statusie, które mogą mieć wpływ na realizację Projektu, lub osiągnięcie celów Projektu;
 - 3) Beneficjent nie przedłożył wniosku o płatność w terminach określonych w § 6 ust. 6, 9 lub 10;
 - 4) wystąpią okoliczności, o których mowa w § 6 ust. 11;
 - 5) Beneficjent narusza inne postanowienia Umowy skutkujące niemożliwością jej prawidłowej realizacji;
 - 6) Beneficjent nie dokonuje promocji Projektu;
 - 7) wystąpią inne nieprawidłowości w trakcie realizacji Projektu, które czynią niemożliwą lub niecelową dalszą realizację postanowień Umowy.
3. Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia może wypowiedzieć Umowę ze skutkiem natychmiastowym, w przypadku, gdy:
 - 1) Beneficjent nie rozpoczął realizacji Projektu przez okres dłuższy niż 2 miesiące od dnia rozpoczęcia okresu kwalifikowalności wydatków, o którym mowa w § 5 ust. 3 i nie poinformował Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia o uzasadnionych przyczynach opóźnienia;
 - 2) Beneficjent zaprzestał realizacji Projektu bądź realizuje go w sposób sprzeczny z postanowieniami Umowy lub z naruszeniem prawa;
 - 3) Beneficjent zaprzestał prowadzenia działalności, wobec niego został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości lub zostało wszczęte postępowanie likwidacyjne lub pozostaje pod zarządem komisarycznym;
 - 4) Beneficjent rozpoczął realizację Projektu przed dniem następującym po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie;
 - 5) Beneficjent w celu uzyskania dofinansowania przedstawił fałszywe lub niepełne oświadczenia lub dokumenty;
 - 6) Beneficjent dopuścił się nieprawidłowości finansowych oraz nie usunął ich przyczyn i skutków;
 - 7) Beneficjent dokonał zasadniczej modyfikacji Projektu, o której mowa w § 7 ust 3;
 - 8) Beneficjent dokonał zakupu towarów, usług lub robót budowlanych w sposób sprzeczny z § 11;
 - 9) Beneficjent przedstawił wniosek Beneficjenta o płatność lub dokumenty stanowiące załączniki do wniosku, w którym podane informacje nie odpowiadają stanowi faktycznemu;
 - 10) Beneficjent nie ustanowił lub nie wniósł zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań zgodnie z § 15;
 - 11) Beneficjent dokonał zasadniczej modyfikacji Projektu przed upływem terminu, o którym mowa w § 7 ust. 2;
 - 12) Beneficjent nie dopełnił obowiązków, o których mowa w § 7 ust. 1 lub 2;
 - 13) Beneficjent wykorzystał dofinansowanie niezgodnie z przeznaczeniem;
 - 14) Beneficjent wykorzystał dofinansowanie z naruszeniem procedur, o których mowa w art.

²³ Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

- 184 ustawy o finansach publicznych;
- 15) Beneficjent pobrał dofinansowanie nienależnie lub w nadmiernej wysokości;
 - 16) Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia uzyskała informację o zaistnieniu przesłanek, o których mowa w art. 6b ust. 3 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości;
 - 17) na Beneficjencie ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z decyzji Komisji Europejskiej, uznającej pomoc za niezgodną z prawem oraz wspólnym rynkiem;
 - 18) Beneficjent nie dostarczył pełnej dokumentacji oddziaływania Projektu na środowisko zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 7;
 - 19) Beneficjent rozpoczął realizację Projektu a dokumentacja oddziaływania projektu na środowisko została oceniona negatywnie.
4. Rozwiązanie Umowy w trybach, o których mowa w ust. 1-3, nie zwalnia Beneficjenta z obowiązku złożenia części sprawozdawczej wniosku o płatność, o którym mowa w § 6 ust. 1, w terminie 25 dni od dnia rozwiązania Umowy oraz przechowywania dokumentacji związanej z realizacją Projektu zgodnie z treścią § 9 ust. 26.
 5. W przypadku rozwiązania Umowy w trybach, o których mowa w ust. 1-3, Beneficjentowi nie przysługuje odszkodowanie.
 6. Naruszenie przez Beneficjenta w sposób istotny postanowień Umowy powoduje brak możliwości ubiegania się i otrzymania przez Beneficjenta dofinansowania ze środków PO IG oraz innych programów, w ramach których Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia będzie udzielać wsparcia w okresie 3 lat od dnia rozwiązania Umowy.
 7. W związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez Beneficjenta obowiązków wynikających z Umowy w zakresie, w jakim takie niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest wynikiem działania siły wyższej, Beneficjent jest obowiązany do niezwłocznego poinformowania Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia o fakcie wystąpienia siły wyższej, udowodnienia okoliczności zdarzenia poprzez przedstawienie dokumentacji potwierdzającej wystąpienie zdarzeń mających cechy siły wyższej oraz wskazania wpływu, jaki zdarzenie miało na przebieg realizacji Projektu.
 8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, Beneficjent nie będzie odpowiedzialny wobec Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia lub uznany za naruszającego postanowienia Umowy w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków wynikających z Umowy w zakresie, w jakim takie niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest wynikiem siły wyższej.
 9. W przypadku określonym w ust. 7, Beneficjent jest uprawniony do zatrzymania przekazanego dofinansowania w zakresie, którego dotyczy wystąpienie siły wyższej i jest zobowiązany do zwrotu otrzymanych środków, które nie zostały wykorzystane.

§ 13.

Zwrot dofinansowania

1. W przypadku rozwiązania Umowy w trybach, o których mowa w § 12 ust. 1 - 3, z zastrzeżeniem ust. 2-5, Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia wzywa Beneficjenta do zwrotu dofinansowania, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania środków do dnia ich zwrotu oraz z odsetkami bankowymi od dofinansowania przekazanego w formie zaliczki, o których mowa w § 4 ust. 10. Zwrot dofinansowania powinien zostać dokonany na rachunki bankowe wskazane przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia, ze wskazaniem:
 - 1) numeru projektu,
 - 2) informacji o kwocie głównej o kwocie odsetek,
 - 3) tytułu zwrotu (a w przypadku dokonania zwrotów środków na podstawie decyzji, o której mowa w art. 207 ustawy o finansach publicznych, także numeru decyzji),

- 4) roku, w którym zostały przekazane środki, których dotyczy zwrot.
2. W przypadku:
- 1) wykorzystania dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem;
 - 2) wykorzystania dofinansowania z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy z o finansach publicznych;
 - 3) pobrania dofinansowania nienależnie lub w nadmiernej wysokości, stosuje się art. 207 i następne ustawy o finansach publicznych.
3. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 2, Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia, wzywa Beneficjenta do:
- 1) zwrotu środków lub
 - 2) wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnych wypłat dofinansowania zgodnie z art. 207 ust. 2 ustawy o finansach publicznych
- w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
4. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust 3, Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków.
5. W przypadku niedokonania zwrotu środków w pełnej wysokości wraz z odsetkami określonymi jak dla zaległości podatkowych - wpłatę tę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości głównej, rozumianej jako kwota dofinansowania przewidziana do zwrotu (bez odsetek) oraz kwoty odsetek jak dla zaległości podatkowych w stosunku, w jakim w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości głównej do kwoty odsetek.
6. W przypadku dokonywania przez Beneficjenta zwrotu środków pochodzących z płatności ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego środki wraz z należnymi odsetkami należy zwrócić na rachunek bankowy Ministra Finansów nr 77 1130 0007 0020 0660 2620 0003 prowadzony przez Płatnika.²⁴
7. W przypadku zwrotu środków pochodzących z dotacji celowej, Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia wskaże w wezwaniu numer rachunku bankowego, na który należy dokonać zwrotu środków wraz z należnymi odsetkami.
8. Beneficjent zostaje wykluczony z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich na zasadach określonych w art. 207 ust. 4 i następne ustawy o finansach publicznych.
9. Beneficjent jest zobowiązany do pokrycia udokumentowanych kosztów działań windykacyjnych podejmowanych wobec niego.
10. W przypadku udzielenia Beneficjentowi dofinansowania w zakresie inwestycji zgodnie z warunkami określonymi w § 28b Rozporządzenia, Beneficjent zobowiązuje się do zwrotu Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II, nie później niż w okresie 1 roku po upływie 15 lat od dnia zakończenia realizacji Projektu, kwoty obliczonej zgodnie z § 28b Rozporządzenia.
11. Jeżeli z wniosku o płatność końcową wynika, że część przekazanego dofinansowania nie została wydatkowana przez Beneficjenta, Beneficjent bez wezwania, wraz z wnioskiem o płatność końcową zwraca na rachunki, o których mowa w ust. 6 i 7 niewykorzystaną kwotę dofinansowania wraz z odsetkami wynikającymi z przechowywania tej kwoty na rachunku bankowym. Beneficjent dokumentuje kwotę narosłych odsetek załączonym do wniosku wyciągiem z rachunku bankowego.

²⁴ Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia poinformuje Beneficjenta o numerze rachunku, na który należy zwrócić należne odsetki od płatności ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w przypadku, gdyby rachunek do zwrotu tych odsetek był inny niż rachunek wskazany w ust. 6.

12. W razie niedokonania zwrotu kwoty, o której mowa w ust. 11 wraz z wnioskiem o płatność końcową bez wezwania lub nieprzedstawienia, pomimo wezwania, wyciągu z rachunku bankowego, stosuje się art. 207 ustawy o finansach publicznych.

§ 14.

Zakres i tryb zmian Umowy

1. Strony mogą dokonać zmiany Umowy zgodnymi oświadczeniami woli w formie pisemnej pod rygorem nieważności, w trybie aneksu.
2. Zmiana:
 - 1) adresu Beneficjenta;
 - 2) rachunków bankowych, o których mowa w § 4 ust. 12;
 - 3) terminów realizacji poszczególnych etapów Projektu określonych w Harmonogramie rzeczowo-finansowym Projektu, o ile zmiana ta pozostaje bez wpływu na termin zakończenia okresu kwalifikowalności wydatków, określony w § 5 ust 3;
 - 4) dotycząca przesunięcia pomiędzy poszczególnymi kategoriami wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, o której mowa w § 8 ust. 10 wymaga pisemnego poinformowania Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia, z zastrzeżeniem § 4 ust. 13 i § 16 ust. 3 pkt. 2.
3. Wszelkie oświadczenia składane przez Strony w związku z Umową wymagają dla swojej ważności zachowania formy pisemnej.
4. W przypadku realizacji Projektu z Uczestnikiem zmiana umowy/porozumienia powiązania kooperacyjnego nie ma wpływu na zobowiązania Beneficjenta w ramach niniejszej Umowy. O tej zmianie Beneficjent informuje Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia w terminie 7 dni od jej dokonania²⁵.

§15.

Zabezpieczenie realizacji Umowy

Wariant I²⁶.

1. Dofinansowanie wypłacane jest po ustanowieniu i wniesieniu przez Beneficjenta zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy w formie określonej w ust. 2.
2. Zabezpieczenie w formie weksla in blanco opatrzonego klauzulą „nie na zlecenie” z podpisem notarialnie poświadczonym albo złożonym w obecności osoby upoważnionej przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia wraz z deklaracją wekslową według wzorów, stanowiących załączniki nr 4 i 5 do Umowy, ustanawiane jest na okres realizacji Projektu, o którym mowa w § 5 ust. 3 oraz na okres trwałości efektów Projektu, o

²⁵ Należy wykreślić, w przypadku braku Uczestnika.

²⁶ W przypadku, gdy:

1) wartość dofinansowania w formie zaliczki nie przekracza 10.000.000 zł, lub

2) beneficjent jest podmiotem świadczącym usługi publiczne lub usługi w ogólnym interesie gospodarczym, o których mowa w art. 93 i art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub **jednostką badawczo-rozwojową w rozumieniu ustawy z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz.U. z 2008 r. Nr 159, poz. 993 oraz z 2009 r. Nr 168, poz. 1323) lub**

3) dofinansowanie jest przekazywane w formie refundacji, niezależnie od wartości dofinansowania, o którym mowa w § 4 ust. 1 na realizację Projektu.

którym mowa w § 7 ust. 2. W przypadku realizacji inwestycji zgodnie z warunkami określonymi w § 28b Rozporządzenia, zabezpieczenie, o którym mowa w zd.1, ustanawiane jest dodatkowo na okres do upływu 4 miesięcy od dnia upływu terminu zwrotu kwoty, o którym mowa w § 13 ust. 10.

3. Wszelkie czynności związane z zabezpieczeniem regulują odrębne przepisy.
4. Beneficjent zobowiązany jest do złożenia w Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia prawidłowo wystawionego zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie Umowy, nie później jednak niż w dniu złożenia wniosku o pierwszą płatność.
5. Brak ustanowienia lub niewniesienie zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 2, w terminie wynikającym z Umowy stanowi podstawę do wypowiedzenia Umowy ze skutkiem natychmiastowym.
6. Zwrot zabezpieczenia określonego w ust. 2 nastąpi po upływie okresu, na który je ustanowiono,, na pisemny wniosek Beneficjenta.
7. Wszelkie koszty ustanowienia lub utrzymania zabezpieczenia ponosi Beneficjent i są one wydatkami kwalifikującymi się do objęcia wsparciem. Dofinansowanie w zakresie dotyczącym wydatków na ustanowienie lub utrzymanie zabezpieczenia wypłacane jest w formie refundacji.
8. W przypadku podjęcia uzasadnionych wątpliwości co do wysokości i formy przyjętego zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia jest uprawniona do żądania dodatkowego zabezpieczenia spośród form określonych w rozporządzeniu w sprawie zaliczek. Beneficjent obowiązany jest to żądanie spełnić pod rygorem wypowiedzenia Umowy ze skutkiem natychmiastowym.
9. W przypadku, jeżeli ustanowienie zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy w formie, o której mowa w ust. 2 nie jest możliwe, Beneficjent zobowiązany jest do ustanowienia zabezpieczenia na okres realizacji Projektu, o którym mowa w § 5 ust. 3 oraz na okres trwałości Projektu, o którym mowa w § 7 ust. 2, w jednej lub kilku z form określonych w rozporządzeniu w sprawie zaliczek. W przypadku realizacji inwestycji zgodnie z warunkami określonymi w § 28b Rozporządzenia, zabezpieczenie, o którym mowa w zd. 1 ustanawiane jest dodatkowo na okres do upływu 4 miesięcy od dnia upływu terminu zwrotu kwoty, o którym mowa w § 13 ust. 10.
Wyboru formy lub form zabezpieczenia określonych w rozporządzeniu w sprawie zaliczek dokonuje Instytucja Wdrażająca /Instytucja Pośrednicząca II stopnia na wniosek Beneficjenta.
10. Postanowień, o których mowa w ust 1-9, nie stosuje się do beneficjentów, którzy na podstawie ustawy o finansach publicznych nie są zobowiązani do ustanowienia i wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy.

Wariant II²⁷

§15.

1. Dofinansowanie wypłacane jest po ustanowieniu i wniesieniu przez Beneficjenta zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy w formach określonych w ust. 2 i 3.

²⁷ W przypadku, gdy wartość dofinansowania w formie zaliczki przekracza 10.000.000. zł., a beneficjent nie jest podmiotem świadczącym usługi publiczne lub usługi w ogólnym interesie gospodarczym, o których mowa w art. 93 i art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub **jednostką badawczo-rozwojową w rozumieniu ustawy z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz.U. z 2008 r. Nr 159, poz. 993 oraz z 2009 r. Nr 168, poz. 1323).**

2. Zabezpieczenie w formie weksla in blanco opatrzonego klauzulą „nie na zlecenie” z podpisem notarialnie poświadczonym albo złożonym w obecności osoby upoważnionej przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia wraz z deklaracją wekslową według wzorów, stanowiących załączniki nr 4 i 5 do Umowy, ustanawiane jest na okres realizacji Projektu, o którym mowa w § 5 ust. 3 oraz na okres trwałości efektów Projektu, o którym mowa w § 7 ust. 2. W przypadku realizacji inwestycji zgodnie z warunkami określonymi w § 28b Rozporządzenia, zabezpieczenie, o którym mowa w zd. 1 ustanawiane jest dodatkowo na okres do upływu 4 miesięcy od dnia upływu terminu zwrotu kwoty, o którym mowa w § 13 ust. 10
3. Oprócz zabezpieczenia określonego w ust. 2, Beneficjent dodatkowo ustanowi zabezpieczenie na wartość dofinansowania odpowiadającą kwocie najwyższej transzy zaliczki określonej w Harmonogramie płatności, stanowiącym załącznik 3 do Umowy, w jednej lub kilku z następujących form²⁸:
 - 1) pieniężnej;
 - 2) poręczenia bankowego lub poręczenia spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym;
 - 3) gwarancji bankowej;
 - 4) gwarancji ubezpieczeniowej;
 - 5) poręczenia, o którym mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 275 z późn. zm.²⁹);
 - 6) wekslach z poręczeniem wekslowym banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej;
 - 7) zastawu na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego;
 - 8) zastawu rejestrowego na zasadach określonych w przepisach o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów; w przypadku, gdy mienie objęte zastawem może stanowić przedmiot ubezpieczenia, zastaw ustanawiany jest wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia mienia będącego przedmiotem zastawu;
 - 9) przewłaszczenia rzeczy ruchomych beneficjenta na zabezpieczenie;
 - 10) hipoteki; w przypadku gdy Instytucja Wdrażająca /Instytucja Pośrednicząca II stopnia uzna to za konieczne, hipoteka ustanawiana jest wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości będącej przedmiotem hipoteki;
 - 11) poręczenia według prawa cywilnego.
4. Wyboru form zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 3, dokonuje Instytucja Wdrażająca /Instytucja Pośrednicząca II stopnia na wniosek Beneficjenta.
5. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 3, ustanawiane jest na okres najpóźniej od dnia wystąpienia z pierwszym wnioskiem o płatność zaliczkową do upływu 4 miesięcy od dnia zakończenia realizacji Projektu. Zwolnienie tego zabezpieczenia może nastąpić na pisemny wniosek Beneficjenta w przypadku rozliczenia przez Beneficjenta całości dofinansowania przyznanego w formie zaliczki w ramach Projektu. Poprzez rozliczenie należy rozumieć wykazanie przez Beneficjenta we wnioskach o płatność wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem oraz zatwierdzenie tych wydatków przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia.
6. Wszelkie czynności związane z zabezpieczeniem regulują odrębne przepisy.
7. Beneficjent zobowiązany jest do złożenia w Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia prawidłowo wystawionego zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie Umowy, nie później jednak niż w dniu

²⁸ Pozostawić jedynie wybrane z katalogu form od 1) do 11), formy zabezpieczenia, pozostałe usunąć.

²⁹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 116, poz. 730 i 732 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2010 r. Nr 240, poz. 1603 i Nr 257, poz. 1726.

- złożenia wniosku o pierwszą płatność.
8. Beneficjent zobowiązany jest do złożenia w Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia prawidłowo wystawionego zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 3 w formie zaakceptowanej przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia, nie później niż w dniu wystąpienia o wypłatę pierwszej płatności zaliczkowej.
 9. Brak ustanowienia lub niewniesienie zabezpieczeń, o których mowa w ust. 2 i 3, w terminie wynikającym z Umowy i formie zaakceptowanej przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia, stanowi podstawę do wypowiedzenia Umowy ze skutkiem natychmiastowym.
 10. W przypadku podjęcia uzasadnionych wątpliwości co do wysokości i formy przyjętego zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia jest uprawniona do żądania dodatkowego zabezpieczenia spośród form określonych w ust. 3. Beneficjent obowiązany jest to żądanie spełnić pod rygorem wypowiedzenia Umowy ze skutkiem natychmiastowym.
 11. Ust. 10 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy w wyniku zmian w Harmonogramie płatności stanowiącym załącznik 3 do Umowy zwiększona została kwota najwyższej transzy zaliczki.
 12. Zwrot zabezpieczenia określonego w ust. 2 nastąpi po upływie okresu, na który je ustanowiono, na pisemny wniosek Beneficjenta.
 13. Wszelkie koszty ustanowienia lub utrzymania zabezpieczenia ponosi Beneficjent i są one wydatkami kwalifikującymi się do objęcia wsparciem. Dofinansowanie w zakresie dotyczącym wydatków na ustanowienie lub utrzymanie zabezpieczenia wypłacane jest w formie refundacji.
 14. Postanowień, o których mowa w ust 1-13, nie stosuje się do beneficjentów, którzy na podstawie ustawy o finansach publicznych nie są zobowiązani do ustanowienia i wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy.

§ 16.

Postanowienia końcowe

1. Wszelkie wątpliwości powstałe w trakcie realizacji Projektu oraz związane z interpretacją Umowy będą rozstrzygane w pierwszej kolejności w drodze negocjacji pomiędzy Stronami.
2. Jeżeli Strony nie dojdą do porozumienia, spory będą poddane rozstrzygnięciu przez sąd powszechny, właściwy dla siedziby Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia.
3. Strony ustalają, że:
 - 1) wszelka komunikacja związana z realizacją Umowy będzie kierowana na poniższe adresy:
Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia:
(nazwa Departamentu)
(osoba do kontaktu)
(pełniona funkcja)
(adres)
(telefon)
(faks)
(e-mail)

Beneficjent:

- (nazwa)
(osoba do kontaktu)
(pełniona funkcja)
(adres)

(telefon)

(faks)

(e-mail)

- 2) o zmianie adresu Strona powinna powiadomić drugą Stronę na piśmie, w terminie 7 dni od zmiany adresu, pod rygorem uznania, że korespondencja przekazana Stronie na jej dotychczasowy adres, została skutecznie doręczona;
 - 3) za dzień złożenia dokumentów w Instytucji Wdrażającej/Instytucji Pośredniczącej II stopnia przyjmuje się dzień ich wpływu do odpowiedniej Instytucji;
 - 4) Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca II stopnia doręcza pisma za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy;
 - 5) Beneficjentowi doręcza się pisma w lokalu jego siedziby do rąk osób uprawnionych do odbioru pism;
 - 6) odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia;
 - 7) jeżeli Beneficjent odmawia przyjęcia pisma lub pismo zostało zwrócone z innego powodu, uznaje się, że pismo zostało doręczone w dniu odmowy jego przyjęcia przez Beneficjenta lub w dniu otrzymania zwrotu pisma przez Instytucję Wdrażającą/Instytucję Pośredniczącą II stopnia.
4. Integralną część Umowy stanowią dokumenty wymienione w Spisie załączników.
 5. Umowa podlega prawu polskiemu.
 6. Do spraw nieuregulowanych postanowieniami Umowy mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego.
 7. Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, które otrzymują niżej podpisani.
 8. Umowa wchodzi w życie z dniem podpisania przez ostatnią ze Stron.

**Instytucja Wdrażająca/
Instytucja Pośrednicząca II stopnia**

Beneficjent

<imię i nazwisko>

<imię i nazwisko>

<podpis>

<podpis>

<stanowisko>

<stanowisko>

.....
(Warszawa, data)

.....
(miejsowość, data)

Spis załączników

1. Kopia dokumentu potwierdzającego umocowanie przedstawiciela Beneficjenta do działania w jego imieniu i na jego rzecz (pełnomocnictwo, wypis z KRS, inne), potwierdzona za zgodność z oryginałem.
2. Kopia wniosku o dofinansowanie wraz załącznikami.
3. Harmonogram płatności.
4. Wzór weksla in blanco opatrzonego klauzulą „nie na zlecenie”.
5. Wzór deklaracji wekslowej.
6. Kopia umowy/porozumienia powiązania kooperacyjnego.